

Oktober | Nu doorpakken tot 2021

Kerken moeten de komende tijd veel meer gaan samenwerken op plaatselijk en regionaal niveau. Dat kan verder bijdragen naar verdere stappen op internationaal niveau. Belangrijke moment bij die verdere toenadering, kan het jaar 2021 zijn, als het 500 jaar geleden is dat Maarten Luther op de Rijksdag in Worms in de ban werd gedaan.

Dat schrijven diverse bisschoppen en pastores uit Duitsland in een open brief, waarin ze onder meer de Wereldraad en de leiding van de Duitse Evangelische Kerk en de Rooms-Katholieke Kerk aanspreken. Vanuit Nederland is dr. Margriet Gosker, coördinator vanuit de Protestantse Kerk bij de herdenking van de Reformatie, als contactpersoon voor Nederland vanuit Duitsland aangesproken.

De Duitse initiatiefnemers, verenigd in de 'International Ecumenical Fellowship', kijken in een brief terug op de herdenking van de Reformatie en de viering van een eigen jubileum. De leider van de Duitse Evangelische Kerk, bisschop Heinrich Bedford-Strohm, zei bij die gelegenheid dat deze herdenking een keerpunt zou kunnen zijn in de manier waarop diverse christelijke gezindten met elkaar omgaan. De Duitse geestelijken menen dat die uitspraak moet worden opgevolgd door verdere niet-vrijblijvende contacten tussen onder meer protestanten en rooms-katholieken in Duitsland.

Hieronder volgt de complete tekst van de brief:

Open brief

van de Duitse regio van de International Ecumenical Fellowship (IEF)

aan:

metropoliet Augoustinos Labardakis, Bonn, Orthodoxe Kerk

bisschop professor dr Heinrich Bedford-Strohm, Munchen, Evangelische Kerk Duitsland

dr Julia Helmke, Fulda, Duitse Evangelische Kerkdag

kardinaal dr Reinhard Marx, Munchen, Duitse Bisschoppenconferentie

professor dr Thomas Sternberg, Bonn, Centraal-Comité van Duitse Katholieken

dr Olav Fykse Tveit, Geneve, algemeen secretaris van de Wereldraad van Kerken

bisschop dr Karl-Heinz Wiesenmann, Speyer, Duitse Raad van Kerken

en alle oecumenisch betrokken christenen

Keulen, 3 oktober 2017

Dag van de heilige Franciscus

Beste broeders en zusters in Christus,

Ongeveer een maand geleden, zondag 27 augustus, hebben we als leden van de internationale oecumenische gemeenschap (IEF, International Ecumenical Fellowship) een oecumenische eucharistische aanbiddingsdienst gevierd. Dat was ter gelegenheid van ons vijftigste jubileum en tegelijk een herdenking van het begin van de Reformatie 500 jaar geleden. We gebruikten bij de viering de Lima-liturgie en de viering vond plaats in de stadskerk in Wittenberg. Er waren onder meer bisschoppelijke vertegenwoordigers aanwezig van de Anglicaanse, Evangelisch-Lutherse, Rooms-Katholieke en Koptische-Orthodoxe Kerken. Het ging om 11 leiders van 9 verschillende kerken. De dienst op de heilige dag van Franciscus en de dag van de Duitse hereniging is via de televisie (kanaal Bibel) door heel Europa verspreid.

Wij danken u, geachte secretaris-generaal Olav Tveit uit Genève, dat u de dienst heeft geleid en we danken u, beste bisschop Heinrich Bedford-Strohm, dat u, als hoofd van de Evangelische Kerk in Duitsland (EKD), predikte over Jezus: "Ik ben het brood

van het leven" (Johannes 6, 30-37). Wij zijn vooral blij met het einde van uw preek, waarin u gewaagde uitspreken deed vanuit een profetisch perspectief: "Beste zussen en broers, zou het niet geweldig zijn, als kerkhistorici terugkijken na honderd jaar zouden zeggen: het jaar 2017 met de oecumenische aanbiddingsdiensten en zoveel andere gebeurtenissen ter herdenking van 500 jaar Reformatie werden een keerpunt in de harten van de mensen - zowel aan de basis als in de leidende kringen van de kerk'.

Wij, de leden van de internationale oecumenische gemeenschap nemen deze uitdaging op en vragen u, de vertegenwoordigers van verschillende kerkfamilies, om onze inspanningen te ondersteunen, zodat dit jaar 2017 daadwerkelijk een keerpunt is in de relaties van de kerken. Wij vragen u om een gemeenschappelijk bemoedigend getuigenis, waarin wordt uitgedrukt dat alle christenen en kerken die in Jezus Christus geloven en de drie-enige God belijden, uitspreken zich met elkaar verbonden te weten. We zouden vooral lokale gemeenten willen stimuleren om verder contact te zoeken naar andere lokale gemeenten, zodat dankzij uw initiatieven de kerkelijke gemeenschap vanuit het grondvlak verder kan uitgroeien. We stellen voor om als extra tussenliggende stap regionale partnerschappen tussen katholieke bisdommen en protestantse regionale kerken af te sluiten, waarbij de betrokkenen elkaar praktisch als 'kerken in dienst van één waarheid' herkennen. We menen dat juist in ons land dergelijke initiatieven wenselijk zijn, omdat de kerken in ons land van hervorming en kerkscheiding een speciale verantwoordelijkheid hebben om bij te dragen tot de vernieuwing van ons gemeenschappelijk christelijk geloof en om de scheiding tussen de denominaties te overwinnen.

Wij vinden dat dit jaar 2017 – net als het jaar 1517 500 jaar geleden - slechts een begin kan geven in deze richting, gevolgd door andere beslissende stappen, waarvan bovenstaande er één zou kunnen zijn. De volgende fase zal het jaar 2021 zijn, waarin we de excommunicatie van Martin Luther en zijn moedige bekentenis zullen herdenken bij de Rijksdagbijeenkomst in Worms. Op de derde oecumenische kerkendag in mei 2021 in Frankfurt / Main kunnen in dit opzicht al duidelijke signalen naar buiten worden aangebracht.

Wij zijn ervan overtuigd dat zo'n gemeenschappelijke stap van u, de verantwoordelijke personen van verschillende kerkfamilies, zal bijdragen aan het 'beslissende keerpunt', dat nodig is ', zoals bisschop Bedford-Strohm zei. We zouden heel blij zijn als u deze stap van gezamenlijk optrekken verder verspreidt dit jaar al, in 2017. Wij willen graag een zegen daaraan verbinden met woorden ontleend aan het proefschrift van Maarten Luther, die onze Wittenbergse oecumenische vergadering ook inspireerde (21-28 augustus): "De ware schat van de kerk is het heiligste evangelie van de heerlijkheid en genade van God." Wij bidden samen met u en voor u met een gebed van Maarten Luther (Betbüchlein, 1522):

'Eeuwige en barmhartige God,
wij vragen u, en smeken u,
u kunt allen door uw Heilige Geest samenbrengen, die gescheiden zijn,
u kunt verenigen en genezen, wat verdeeld is,
wil ook ons geven dat we ons naar uw harmonie toekeren,
dat we uw unieke eeuwige waarheid zoeken,
ons van conflicten afwenden,
zodat we één van zin zijn,
één van kennis en geest,
gericht op Jezus Christus, onze Heer,
dat we u prijzen en aanbidden met één stem,
u, onze hemelse Vader,
door onze Heer Jezus Christus
in de Heilige Geest'.

Namens de Duitse regio van de internationale oecumenische gemeenschap danken wij u voor uw achterliggende en toekomstige bediening aan de gemeenschap van alle christenen.
In oecumenische solidariteit met u verbonden:

bisschop Jürgen Johannesdotter, erepresident,
pastoor dr Hans-Georg Link, president
pastoor dr Rudolf Weth, vicepresident

CC

pastor dr Johannes Block, Wittenberg, Citypastor bij St. Mary
bisschop dr Anba Damian, Höxter, Koptisch-Orthodoxe Kerk
dominee Martin Engels, Wuppertal, Hervormde Alliantie

dominee dr Margriet Gosker, Venlo / NL, Protestantse Kerk in Nederland
bisschop David Hamid, Londen, Bisdom in Europa van de Anglicaanse Gemeenschap
bisschop dr Hans-Jochen Jaschke, Hamburg, Rooms-Katholieke Kerk
kardinaal professor dr Kurt Koch, Rome, Rooms-Katholieke Kerk
bisschop dr Matthias Ring, Bonn, Oud-Katholieke Kerk
bisschop Volker Schulz, Basel / CH, Moravische Kerk
bisschop em. Rosemarie Wenner, Frankfurt / Main, Evangelische-Methodistische Kerk